

Užívanie antikoncepcie po opakovaných cisárskych rezoch – pohľad gynekológa

krátko k jednej diskusii na BHD 2023 – MUDr. Ivan Wallenfels

V programe Bratislavských Hanusových dní 2023 bol v piatok 16. 6. program s názvom „Tie, ktoré sme hľadali: konzervatívne ženy sú (aj) na Instagrame!“ – diskusia s aktívnymi ženami, ktoré okrem svojich rodinných a profesionálnych povinností zvládajú aj zdieľať svedectvá svojho každodenného života na sociálnych sieťach.

V diskusii zaznelo viacero zaujímavých myšlienok. Jeden z príspevkov ma však zaskočil. To vtedy, keď zaznelo, že „veď viete, ja som mala päť cisárskych rezov, my už mať deti nemôžeme, a preto musím mať antikoncepciu“... A ešte, „ja som nikdy nemala pravidelný cyklus, preto sa na prirodzené metódy nemôžem spoľahnúť“.

Takéto riešenie situácie je v gynekologickej praxi relatívne bežné, hormonálna antikoncepcia je jedným z najčastejšie predpisovaných farmaceutických prípravkov. Takže bolo by to v poriadku, keby diskusia neprebíhala na festivale s konzervatívnym katolíckym „backgroundom“. V prostredí, kde sa užívanie hormonálnej antikoncepcie nielenže nepropaguje, ale je v priamom rozpore s katolíckym učením, jeho morálno-etickým pohľadom na svet a našu účasť v ňom. A to platí aj pre ženu po opakovaných cisárskych rezoch.

Skúsím krátko odborne k danej situácii. V odbornej gynekologickej praxi sa opakované cisárske rezy skutočne považujú za rizikový faktor možných komplikácií v prípade ďalšieho tehotenstva. Platí dokonca, že stav po dvoch a viac cisárskych rezoch je indikáciou k bezplatnej sterilizácii. Vnímanie vysokej rizikovosti tehotenstva po opakovaných cisárskych rezoch sa v našej gynekologickej praxi „udomácnilo“ pred viacerými desaťročiami, keď ešte neboli kvalitné ultrazvukové prístroje a ďalšie moderné metódy sledovania tehotnej ženy a plodu. Dnes však už vieme, a viaceré vedecké štúdie to potvrdzujú, že riziká tehotenstiev aj po viacerých cisárskych rezoch, zvlášť v primeraných odstupoch (odporúčené je začiatok ďalšieho tehotenstva najskôr rok po pôrode cisárskym rezom) nepredstavujú všeobecne problém, ktorý by nás mal viesť k vážnym obavám o zdravie matky či dieťaťa a pre ktorý by žena mala byť aktívne vystríhaná pred ďalším tehotenstvom. Za posledných 12 rokov som vo svojej ambulantnej praxi odsledoval cca 40 žien s tehotenstvom po 3-7 cisárskych rezoch, pričom 3 z nich mali v anamnéze 5-7 cisárskych rezov – všetky tehotenstvá prebiehali bez vážnych komplikácií, s narodením zdravého dieťaťa.

Vrátim sa k spomínanej diskusii. Ak žena v modernej spoločnosti užíva z akýchkoľvek dôvodov antikoncepciu, je to všeobecne akceptovaná situácia. Ak ju užíva po piatich cisárskych rezoch z dôvodu, že má obavy z vyššieho rizika komplikácií v prípadnom ďalšom tehotenstve, je to tiež pochopiteľné. Nemôžeme to však vnímať ako povzbudivé svedectvo ženy, ktorá chce svedčiť o svojej katolíckej viere či o konzervatívnom postoji k svojej plodnosti. V tomto kontexte to vyvoláva skôr rozpaky a pochybnosti. A dodatok, že pri nepravdivých cykloch sa nedá spoľahnúť na prirodzené metódy, svedčí o nevedomosti. Ženy, ktoré majú motiváciu používať prirodzené metódy na reguláciu svojej plodnosti, ich využívajú s efektívnosťou porovnateľnou s užívaním hormonálnej antikoncepcie.

Považujem sa za konzervatívneho katolíka a hodnoty tomu zodpovedajúce sa snažím presadzovať aj vo svojej profesii. Povzbudzujem ženy, aby neužívali akékoľvek formy antikoncepcie či dokonca sterilizácie na regulovanie svojej plodnosti. A v prípade, že sa plodnosť nedarí naplniť, aby nerozmýšľali o umelom oplodnení. S plnou mierou odbornej zodpovednosti ponúkam na našej ambulancii vedecky podložené prirodzené prístupy k regulácii plodnosti i k diagnostike a liečbe zníženej plodnosti, ktoré majú štatisticky porovnateľné výsledky spoľahlivosti s vyššie uvedenými prístupmi neprirodzenými. Užívanie hormonálnej antikoncepcie – ani v uvedenej životnej situácii, v ktorej sa nachádza influencerka z diskusie – nie je pre konzervatívneho katolíka či katolíčku adekvátne. Takéto „svedectvo“ môže pomýliť mladé ženy a páry, ktoré

na festivale hľadali povzbudenie k prehĺbeniu svojej katolíckej identity aj v oblasti prístupu k svojej plodnosti.

MUDr. Ivan Wallenfels, gynekologická ambulancia Gianna, n. o., Žilina/Považská Bystrica

Strípy o výchově k čistotě

Anička a Kája Maříkovi

Jsme manželé 29 let, máme 6 dětí: Karel (28), Jan (25), Ondřej (22), Anna Marie (18), Veronika (16) a Vojtěch (13); 15 let jsme lektorským párem LPP. Liga nás zaujala tím, že se nevěnuje jenom metodě, ale zajímá se o manželství celostně, o manželskou morálku a o důvody učení církve s ní související. Náš věk, počet dětí a členství v LPP nás nominovaly na tento článek do Novin z rodiny. Neděláme si iluze, že známe správné odpovědi na otázky výchovy k čistotě, ale o své zkušenosti se můžeme podělit na pár konkrétních příkladech z našeho života.

Vzájemná kontrola

Když bylo našemu nejstaršímu 16, chtěli jsme, aby byl na gymnáziu ve třídě „in“, a tak jsme mu koupili malý notebook místo sešitů. Syn si to moc pochvaloval, ale brzy jsme zjistili, že se v pokojíčku zavírá a s notebookem tráví hodně času dlouho do noci. Začali jsme svého daru litovat, ale nevěděli jsme, jak to

řešit. Naštěstí nám pomohla „náhoda“: Kájovi se v tašce vylila limonáda, natekla do notebooku, a ten přestal fungovat. Bohu díky!

V duchu preventivního systému Dona Bosca jsme se pak rozhodli mít v rodině pro všechny děti jen jeden společný počítač, a ten jsme umístili do průchozí místnosti, do obývacího pokoje. Chvíli to fungovalo, ale pak se staly samozřejmostí chytré mobily, a zase byly děti mimo kontrolu. Pochopili jsme, že nemá smysl hledat technická řešení pro zabránění hříchu, ale že je potřeba dětem trpělivě vysvětlovat, proč chceme, aby na televizi, mobilu, počítači a čemkoli dalším nebyly závislé, aby si zachovaly čisté srdce a svobodu. Výsledkem diskusí s dospívajícími dětmi ale byla nutnost významně omezit i vlastní sledování filmů, zpráv, sportu... Nestačí o tom mluvit, musíme to taky sami dělat.

Nejen jak žít, ale proč

Na druhou stranu podle nás nestačí se snažit dobře žít, ale je potřeba o těchto věcech s dětmi i mluvit. Kromě jiného se řeší i oblékání. (Jako maminka s děvčaty při různých příležitostech, tedy bez přítomnosti kluků, ledasco proberu.) Nechceme, aby se dcery strojily ve stylu „dlouhá sukně, bledá líčka -- to musí být katolička“, ale taky nechceme, aby chodily extra vyzývavě, protože tento vzkaz kluci čtou jako „vezmi si mě“, místo očekávaného „všimni si mě“, jak by si mladé dívky přály.

Když se děti na intimní otázky zeptají, vždy se snažíme pravdivě odpovědět a rádi o tom s dětmi diskutujeme. V létě našim i dalším dětem u nás na prázdninách čítáváme z tematických knížek (Tröbisch, Řehák, Kvapilík,...). Výhodou je pro nás i to, že připravujeme snoubence a učíme STM. Děti se pak ptají, o čem to bylo, a mají o tématu manželské čistoty povědomí. Sexualita i proto u nás není tabu a je snad chápána jako něco skvělého a pozitivního. Vědí, že má být výrazem sebedarování (odevzdávám se a přijímám tě) a ne bezuzdného sobectví („hlavně si užít“). To od nás všechny naše děti vícekrát slyšely a snad také přijaly za své. Některé z nich v určité chvíli přišly ze školy s otázkou, zda je pravda, že masturbace je samozřejmá součást života, nutná k uvolnění napětí. My jim říkáme, že určité napětí k životu patří, a je potřeba se naučit sebeovládání, abychom se jednou mohli úplně darovat.

Každému dítěti na míru

Každé dítě je jiné, i když jde o sourozence. Když jsme postupy, které fungovaly na Káju, aplikovali na druhorozeného Jendu, nemělo to očekávaný účinek. Zjistili jsme (možná trochu pozdě), že je nutný individuální přístup. Dnes nám Jenda vyčítá, že jsme byli při předávání nauky o čistotě příliš vehementní, že jsme ho neadekvátně strašili hrozbou hříchu. Snažíme se proto opouštět náš

tradiční zákonický přístup a mluvíme víc o vztazích, o sebedarující lásce, o svobodě.

Jako rodiče máme na děti obrovský vliv, možná větší, než očekáváme. Menší děti přijímají rady rodičů jako zákon, absolutní pravdu. Větší už o všem diskutují. Jedním z typických témat byla instrukce o chození. Říkávali jsme jim často, že by se měla každá známost brát vážně, a ne jen pro zábavu. Proto je „chození“ na střední škole předčasné, pokud někdo plánuje vysokou. A základní vlastností „známosti“ že by měla být žitá víra. Jenže situace ve třídě vedla děti s takovým názorem k přirozenému odstupu od ostatních a do izolace, a to i na církevní škole.

Nadchnout pro šťastný život

Prakticky všechny děti nám proto dnes přísný styl vyčítají. Ačkoliv jsme ze svých názorů neslevili, už jsme jim přestali náš názor vnucovat a začali jsme spíše poukazovat na příklady kolem nás – následováníhodné, i ty komplikované, a bavíme se spolu o důvodech takového stavu. Už neříkáme, co nesmí dělat, ale že jim přejeme šťastný život, a proto si myslíme, že...

Naše děti nauku církve ohledně předmanželské a manželské čistoty a odpovědného rodičovství pravděpodobně přijaly za svou. Když si náš nejstarší syn asi v 14 letech na hodině biologie vyslechl, že přirozené metody jsou nespolehlivé a těžko sledovatelné, po příchodu domů si vyžádal první setkání kurzu STM a na další hodině biologie se snažil nové poznatky s učebnicí STM LPP v ruce předat pedagogovi a spolužákům. Před třemi lety si vzal dceru jiného lektorského páru LPP a dnes už se sami stali v rámci LPP lektory STM. Druhý syn má známost s věřícím děvčetem, a teprve teď ho začal zajímat princip STM. Starší dcera nějaký čas sama vedla symptotermální záznamy, ale pak to odložila „na období, kdy to bude opravdu potřebovat“. I nejmladší Vojta už nám klade otázky například ohledně antikoncepčnosti STM, za což jsme rádi. Jsme přesvědčení, že všichni mají povědomí o našem apoštolátu a doufáme, že na nás vidí, že nás tento životní styl vede ke šťastnému životu.

Všechny naše děti jsou pro nás úžasným Božím darem. Jejich výchova je velmi náročný úkol, kterému zůstáváme hodně dlužni. Věříme ale, že Pán Bůh naši nedokonalost svou všemohoucností doplní, a proto se taky za naše děti společně každý večer modlíme.

Víkendový kurz STM v Rodinkove našimi očami

v dnech 21. 7. – 23. 7. 2023 – Lucia a Marek

Zastonala nízká trávička v areáli Rodinkova, keď na nej odstavilo nejedno auto, čo sa už nezместilo na parkovisko. Dvadsaťjeden účastníckych a štyri

lektorské rodiny, animátori a ďalší ľudia, bez ktorých by sa víkendový kurz STM nezaobišiel. Rodinkovo znova praskalo vo švíkoch. Na recepcii čakalo na každého účastníka srdečné privítanie od manželov Predáčovcov. Niečo pred ôsmou, keď už bolo isté, že sa všetci trocha poobhliadali, vybalili a posilnili parenými buchtami, sa program mohol začať.

Úmysel organizátorov bol zrejme nezaťažiť ľudí v piatok večer ťažkou témou, a tak sme začali prednáškou: „Vzťahová fyzika v sexuálnej intimitate, aby rozdielnosť nerozdeľovala“. To sa veľmi hodilo, pretože téma prirodzene vzbudila záujem a večer sa niesol nielen vo vážnej, ale aj humornej atmosfére. Silným momentom boli svedectvá lektorských párov o ich objavovaní Božieho zámeru v manželskej sexualite a o spolupráci s Bohom pri zodpovednom odovzdávaní života. Je úplne iné počuť: „my sme to takto vnímali, takto riešili, toto sa nám stalo“, ako počuť iba: „je správne, aby...“ Do našej izby sme teda večer odchádzali veľmi povzbudení.

Sobota nás čakala od rána s náručou plnou možností. Horský vzduch sa tlačil do izieb, usmialo sa aj slniečko, o siedmej sme sa mnohí stretli na sv. omši a nezapodnime na výdatné raňajky. Potom sa už kurz STM mohol rozbehnúť v plnom prúde. No ešte tu bola jedna výzva: 39 väčších, menších či úplne maličkých neposedníkov, s ktorými sa dá len ťažko sústrediť. Tejto úlohy sa zhostila sestra Anežka s trinástimi animátormi a pripravili deťom cca od dvoch rokov zábavný, športový, ale aj duchovný program. Bábätká a deti, čo sú predsa najradšej len s mamou, mohli využiť dve „akváriá“ pri prednáškovej miestnosti. Naozaj optimálne podmienky na koncentráciu.

Okrem prednášok o samotnej metóde zaznel v sobotu aj príspevok „Mravné neznamená neerotické“ od Márie Schindlerovej. Prekvapilo ma, ako sa dotkla mnohých mýtov, ktoré kolujú medzi katolíkmi, ako napr. „mať toľko detí, koľko Pán Boh pošle“, alebo čo znamená „manželská povinnosť“ a mnohé iné. Mária taktiež jasne zdôvodnila stanovisko Cirkvi k antikoncepcii. Toto všetko sú podľa mňa natoľko závažné témy, že každý manželský pár by sa mal s nimi konfrontovať, ak nechce zaviesť svoj spoločný život do slepej uličky. Som šťastná, že niekto o týchto témach vie otvorene a fundovane hovoriť.

Chcela by som sa zdôveriť ešte s jedným dojmom. V Rodinkove som bola prvýkrát a vnímala som ho ako veľmi duchovné miesto. Najviac mi imponovala kaplnka so špeciálnym otváracím bohostánkom, takže byť pred Jeho Velebou bolo možné vo dne, v noci. Taktiež som využila ponuku duchovného rozhovoru aj voľne dostupnú knižnicu s duchovnou literatúrou. Vlastne to s tou knižnicou až tak nevyšlo, pretože program víkendovky bol riadne nabitý. Okrem hlavných prednášok boli aj špecializované prednášky pre mamičky po pôrode, v prechode, alebo tie, ktorým vytúžené bábätko dlhšie neprichádza. Dobré nám padla aj prechádzka v okolitej prírode. Trocha kyslíka a pohybu medzi prednáškami nakoplo mozog a dalo príležitosť na neformálne rozhovory s inými účastníkmi. Čerešničkou sobotného večera bol dámsky klub a debata mužov pri pive. Možno je to paradox, ale niekedy je človek v skupine „cudzích“ ľudí dokonca úprimnejší a otvorenejší. Najmä keď nás spájajú podobné životné situácie, témy, problémy, ale aj odhodlanie sa s nimi čo najlepšie popasovať.

Osobne by som chcela oceniť vysoký stupeň zrelosti lektorských párov, ktorí s každým zaobchádzali láskavo a s veľkou mierou pochopenia. Vedeli vždy ponúknuť primerané rady a nezaskočilo ich ani pár otázok, ktoré boli podfarbené sklamaním, znechutením alebo inou negatívnou emóciou. V tejto odľahčenej atmosfére sa rozhovory pretiahli do neskorej noci. Kto mal v izbe otvorené okno, počul tlmené výbuchy smiechu aj na štvrté poschodie.

A tak sme sa prehupli do nedele. Posledná prednáška, možno hodina voľného času a slávnostné zakončenie sv. omšou. Za sprievodu gitary, spevu, srdečného príhovoru kňaza a prítomnosti našich drobcov sme si uctili toho, od ktorého pochádza všetok život, láska, sloboda, dobro, pravda a krása.

Kurz v Rodinkove ubehol veľmi rýchlo. Aj keď bolo všetko dôležité na prednáškach povedané, viem si predstaviť, že ľudia, ktorí sa s metódou stretli po prvýkrát, odchádzali domov s miernym chaosom. Našťastie si mohli odniesť aj knižku STM a iné podklady. Koniec koncov je používanie STM niečo, čo sa nedá pochopiť na jeden raz. Manželský pár to môže len postupne objavovať a prijímať ako svoju celoživotnú cestu. Pre nás bola víkendovka na tejto ceste veľkým impulzom a motiváciou. Zo srdca ďakujeme!

Milostný dopis

Michaela Prentisová

V průběhu života se vztah mezi manžely všelijak proměňuje. Také existuje nepřehledné množství způsobů, kterými si říkáme: mám tě rád, jsi pro mě důležitý, mám o tebe starost a pomůžu ti za všech okolností... Při vyřizování pozůstalosti jsme doma našli zřejmě poslední dopis, který můj tchán napsal své manželce. Vnímala jsem ho svým způsobem jako „milostný dopis“. Začínal slovy:

„Mamince, tohle musí být napsáno, dokud tu jsem, protože až nebudu, už se to napsat nedá. Až se to stane, budeš mít větší majetek, než jsi měla dřív. To znamená, že budeš muset napsat novou závěť. Ta stará nebude moc platná. Navrhuji...“

Následují rady, jak postupovat, aby se, pokud možno, zabránilo neshodám. Pak poznámky k tomu, co tchán ve vlastní závěti odkázal různým příbuzným z obou stran, o půjčce dceři, kterou by rád prominul, jestli manželka souhlasí. Na závěr nechává na její vůli, jak rozdělí jeho osobní cennosti, a končí:

„To je myslím všechno, táta.“

Žádná romance, žádná sentimentalita, a přece projev lásky a starostlivosti. Je znát, že tchán vnímá svou hlavní životní roli – být s manželkou rodiči tří dětí – a také to, že je pojí další rodinné vztahy. Ty mají být respektovány a zachovány. Manželova otce jsem nikdy nepoznala, ale tento dopis je pro mne dojemným vyznáním jeho lásky k manželce i celé rodině.

Noviny z rodiny LPP vydává šestkrát ročně jako členský bulletin společně Liga pár páru ČR, z.s. a Liga pár páru v SR. České ústředí: Jitka a Miroslav Novákoví, Milhostice 6, 25791 Červený Újezd, +420312686642, lpp@lpp.cz, www.lpp.cz, číslo účtu: 2801370422/2010. / Slovenské ústredie: Jozefa Simona Predáčovci, Slovenskej armády 15, 95301 Zlaté Moravce, 0908722055, lpp@lpp.sk, www.lpp.sk, číslo účtu (SR): 2401049920/8330, platba z ČR: 2401049920/2010. Minimální členský příspěvek je 150 Kč / 12 € ročně. Jsme vděční za příspěvky pro práci Ligy. Kurz STM PPR pro manžele a snoubence: 4 setkání po 2½ hodinách, většinou v měsíčních intervalech. Pro aktuální kurzy a informace viz web. Redakční rada: Jitka Nováková, Jozef Predáč, Adam Prentis.